

**JUNGTINĖS VDA IR LKTI MENOTYROS DOKTORANTŪROS
DISERTACIJŲ TEMATIKŲ IR GALIMŲ VADOVŲ SĄRAŠAS (2017)**

Tematika	Galimos potėmės	Galimi vadovai
1. BALTIJOS REGIONO PRIEŠISTORINĖ DAILĖ		
Tematiką kuruoja: Prof. dr. A. Butrimas		
Baltijos regiono akmens amžiaus ir metalų epochos taikomosios dailės technologijos, formos ir ornamentika	<ul style="list-style-type: none"> • Akmens amžiaus keramikos technologijos, formos ir ornamentai • Akmens amžiaus kaulo ir rago dirbinių ornamentika • Bronzos ir geležies amžiaus laidojimo paminklų keramika • Romėniškojo laikotarpio taikomosios dailės tradicijų tęstinumas viduriniame geležies amžiuje • Bizantijos imperijos kultūros įtaka baltų papuošalams 	Prof. dr. Adomas Butrimas (VDA) Dr. vyresn. m. d. Marius Iršėnas (VDA)
2. LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS DAILĖ IR ARCHITEKTŪRA		
Tematiką kuruoja: Dr. (hp) Rūta Janonienė, dr. Mindaugas Paknys, dr. Tojana Račiūnaitė		
Dailės ir architektūros užsakymai LDK miestuose	<ul style="list-style-type: none"> • Menininkų bendruomenės LDK miestuose. • Užsakovų ir menininkų santykiai: užsakymai, sutartys. • Proginų iškilnių meninis apipavidalinimas miestuose. 	Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Aistė Paliušytė (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA)
LDK vienuolių meninis paveldas	<ul style="list-style-type: none"> • Vienuolių architektūros tipologija ir raida. • Vienuolynų kompleksai kaip tam tikros vienuolijos ideologinės ir meninės programos išraiška. • Vienuolių tradicijų reikšmė atskirų dailės kūrinių ikonografinių tipų paplitimui. • Vienuolių meninio paveldo išsaugojimo ir restauravimo problemos. • Mecenatų įtaka vienuolių plėtrai ir jų meninės tradicijos formavimuisi. 	Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI)
LDK viduramžių architektūra ir dailė	<ul style="list-style-type: none"> • Gotikos architektūros ir dailės paminklai kaip epochos atspindys. • LDK viduramžių dailės ir architektūros ypatybės. • Gotikos paplitimo rytinėse LDK teritorijose procesai. • Dailininkų ir amatininkų veikla XIV – XVI a. ir atvežtiniai kūriniai 	Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI)
Religinė ir pasaulietinė dailė bei jos kultūrinės transformacijos Lietuvoje XV-XX a. I pusėje	<ul style="list-style-type: none"> • Galima Lietuvos valstybėje gyvenusios ar tebegyvenančios atskiros etninės ar religinės bendrijos pasaulietinės ir religinės dailės bei architektūros analizė. 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA)
Vizualiosios patirties apmąstymas LDK raštijoje	<ul style="list-style-type: none"> • Žodžio ir vaizdo sąveika reprezentuojant asmenį ir visuomenės dvasines vertes XVII a. LDK laidotuvių iškilnėse ir laidotuviniuose paminkluose. • LDK Švč. Mergelės Marijos stebuklų knygose paliudijama vizualioji patirtis. • Dailės paminklų vertinimo ir matymo atspindžiai pasakojamuosiuose šaltiniuose ir ego tekstuose. • Šventųjų paveikslai LDK XVI a. pabaigos – XVII a. poleminiame diskurse (disputuose ir pamoksluose) 	Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Jolita Liškevičienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Aistė Paliušytė (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana

	<ul style="list-style-type: none"> • Paveikslų metaforika dvasinio gyvenimo vadovuose, pamoksluose, biografistikoje ir jos atspindžiai XVII – XVIII a. LDK dailės ikonografijoje. • Knygų grafika kaip dailės kūrinių pirmavaizdžiai. 	Račiūnaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI)
3. XIX A. – XX A. I PUS. DAILĖ IR ARCHITEKTŪRA Tematiką kuruoja: Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė, dr. (hp) Rūta Janonienė, dr. (hp) Laima Laučkaitė-Surgailienė		
Modernėjimo procesai ir XIX a. – XX a. I pusės Lietuvos dailė ir architektūra	<ul style="list-style-type: none"> • Dailė ir architektūra kaip miesto kultūros modernėjimo veiksnys ir rezultatas • Dailė kaip masinės kultūros vizualizacijos priemonė (karikatūra, reklama, taikomoji grafika ir kt.) • Dailininko statusas ir vaidmuo meniniame gyvenime • Menininkų socialiniai ryšiai, statusas, veiklos ypatybės • Architektūra ir dailė kaip simbolinės reprezentacijos formos • Architektūra ir dailė kaip laiko ženklas • Architektūros, dailės objektų atvejų studijos 	Dr. vyresn. m. d. Algė Andriulytė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Laima Laučkaitė-Surgailienė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Skirmantė Žeimienė (LKTI)
XIX a. Lietuvos dvarų meninė kultūra	<ul style="list-style-type: none"> • Dvarų sodybų architektūros, parkų ypatybės ir raida. • Dailininko vaidmuo dvaruose – nuo kūrėjo ir pedagogo iki rinkinių prižiūrėtojo. • Dvarų kolekcijos, dvarininkų meninė ir mecenatinė veikla. • Dvarai kaip kultūrinio gyvenimo židiniai. • Sakralinė architektūra ir dailė dvaruose – privačios koplyčios. 	Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA)
Padaugintas vaizdas: vizualinės medijos XIX a. Lietuvoje	<ul style="list-style-type: none"> • Fotografijos istorija: technikos, žanrai, teisinis reglamentavimas, socialinės funkcijos, santykis su daile. • Dailės kūrinių kartočių istorija (nuo manualinės kopijos iki mechaninės reprodukcijos): technikos, pasiūla, vartojimas. • Iliustruotos spaudos istorija: būdai, rūšys, formos, politinis ir teisinis kontekstas, vietinė ir įvežtinė produkcija, sklaida. 	Dr. vyresn. m. d. Jolita Mulevičiūtė (LKTI)
Litvakų dailės tradicijos savitumo tyrinėjimai	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus dailės mokyklų vaidmuo modernios litvakų dailės genezėje • Litvakų dailininkų įnašas į <i>L'école de Paris</i> stilistinių formų įvairovę • Litvakai ir žydų tautinio meno paieškos • Tarpukario litvakų dailės raida • Litvakų mentaliteto ir tapatumo atspindžiai dailėje • Litvakų dailė ir modernistinio meno linkmės (litvakų dailininkų indėlis) 	Prof. habil. dr. Antanas Andrijauskas (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Odeta Žukauskienė (LKTI)
XIX a. pab. – XX a. I pusės Vilniaus vizualinė kultūra	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus dailės ir architektūros atvejų studijos • Vilniaus daugiakultūriškumo (de)konstravimas dailėje • Sostinės įvaizdžio (de)konstrukcija 	Dr. vyresn. m. d. Algė Andriulytė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Laima Laučkaitė-Surgailienė (LKTI)
4. XX A. II PUS. – XXI A. DAILĖS IR ARCHITEKTŪROS ISTORIJA IR TEORIJA Tematiką kuruoja: Doc. dr. Lolita Jablonskienė, Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė, dr. (hp) Laima Laučkaitė-Surgailienė		

Sovietinio laikotarpio Lietuvos dailės ir architektūros modernizacija	<ul style="list-style-type: none"> • Dailė ir architektūra kaip miesto kultūros modernėjimo veiksnys ir rezultatas • Dailė kaip masinės kultūros vizualizacijos priemonė (karikatūra, reklama, taikomoji grafika ir kt.) • Menininkų socialiniai ryšiai, visuomeninis ir profesinis statusas, veiklos ypatybės • Sovietmečio dailės interpretacija, jos metodologinės prieigos ir teorinė refleksija • Architektūros, dailės objektų ir jų diskurso atvejų studijos • Sovietinio laikotarpio Lietuvos dailės lauko tyrimai: ideologija, institucijos, projektai, veikėjai 	Dr. vyresn. m. d. Erika Grigoravičienė (LKTI) Doc. dr. Lolita Jablonskienė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Skaidra Trilupaitytė (LKTI)
Šiuolaikinis menas ir architektūra globalios kultūros kontekste	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos ir užsienio šalių šiuolaikinio meno ir architektūros teoriniai tyrimai • Lietuvos šiuolaikinio meno ir architektūros lauko tyrimai: institucijos, projektai, veikėjai • Šiuolaikinio meno raiškos įvairovė: medijos, kryptys, strategijos, kūrėjai • Lietuvos šiuolaikinio meno ir architektūros lokaliniai ir tarptautiniai bruožai • Dabarties meno transformacijos vizualiosios kultūros akistatoje 	Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Žilvinė Gaižutytė-Filipavičienė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Erika Grigoravičienė (LKTI) Doc. dr. Lolita Jablonskienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Skaidra Trilupaitytė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Odeta Žukauskienė (LKTI)
Dailės intermedialumo tyrimai	Moderniosios dailės ir šiuolaikinių vizualiųjų menų kūriniai (ir jų grupės) nagrinėjami vaizdo ir žodžio, dailės raiškos ir fotografijos sąveikos, multimedialumo, interikoniskumo aspektais teorinių meno intermedialumo diskursų lauke	Vyresn. m.d. Erika Grigoravičienė (LKTI)
5. DIZAINAS IR TAIKOMOJI DAILĖ Tematiką kuruoja: Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė, Doc. dr. Lolita Jablonskienė, Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė		
Dizainas ir taikomoji dailė – kultūros studijų objektas	<ul style="list-style-type: none"> • Dizainas, taikomoji dailė ir nacionalizmo diskursas • Dizainas, taikomoji dailė ir kasdienybės diskursas • Dizainas, taikomoji dailė ir feminizmo diskursas • Dizaino, taikomosios dailės objektų semiotika 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Lolita Jablonskienė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI)
Lietuvos dizaino ir taikomosios dailės modernizacija kaip sovietinės kultūros strategija	<ul style="list-style-type: none"> • Dizaino ir taikomosios dailės objektų, jų grupių sukūrimo ir funkcionavimo istorijos • Dizainas kaip režimo autoreprezentacijos priemonė • Dizainas ir taikomoji dailė kaip „netyliojo modernizmo“ plėtotės sfera 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Lolita Jablonskienė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI)
Lietuvos meninių amatų ir taikomosios dailės paveldo kontekstai	<ul style="list-style-type: none"> • Taikomosios dailės paveldo istorijos šaltiniai. • Amatininkų dirbtuvių istorija XVII – XIX a. • Taikomosios dailės dirbinių ansamblis dvarų/sakralinėje architektūroje. • Simbolinis/ liturginis/ semantinis/ reprezentacinis daiktų ansamblis interjere ir užsakovai/ gamintojai/ savininkų asmenybės. 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI) Doc. dr. Birutė Rūta Vitkauskienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Skirmantė Žeimienė (LKTI)
Pasaulietiniai interjerai: nuo detalės iki visumos	<ul style="list-style-type: none"> • Galima atskiros epochos, laikotarpio, pasirinkto regiono, vietovės, atskirų pastatų grupių ar vieno pastato/ansamblio, dekoravimo meistrų, firmų, interjero kaip visumos ar atskirų elementų, 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA)

	<p>apdailos medžiagų ar būdų analizė.</p> <ul style="list-style-type: none"> • XVIII a. pab.–XX a. pr. baldai: gamyba, dekoras ir paveldas 	
Kasdienybė ir vizualioji kultūra	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos pamaldumo tradicijos ir menas; • Tautodailė ir folkloras; • Miestiečių dailė XVI – XX a. • Dvarų architektūra ir kasdienybės kultūra; • Pramoginė (proginė) architektūra ir gyvenmena. 	<p>Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Algė Andriulytė (VDA) Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Laima Laučkaitė-Surgailienė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Jolita Liškevičienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Aistė Paliušytė (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA) Doc. dr. Helmutas Šabasevičius (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI) Doc. dr. Birutė Rūta Vitkauskienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Skirmantė Žeimienė (LKTI)</p>
6. DAILĖTYROS ŠALTINIAI, KULTŪROS TEORIJOS IR KULTŪROS POLITIKA		
Tematiką kuruoja: Doc. dr. Lolita Jablonskienė, prof.dr. Giedrė Mickūnaitė, dr. Tojana Račiūnaitė		
Rašytiniai ir vaizdiniai dailėtyros šaltiniai	<p>Disertacijas siūloma rengti atvejo studijos pagrindu, nagrinėjimui pasirenkant vaizdinių ir (ar) rašytinių šaltinių grupę ir atliekant probleminę interpretaciją. Ypač skatintinas dailės terminų tyrimas rašytiniuose šaltiniuose ir jų santykis su žinomais dailės objektais. Aktualūs išlieka ikonografijos tyrimai, regimųjų vaizdų ir mentalinių ar žodinių vaizdinių kūrimo, sklaidos ir recepcijos klausimai.</p>	<p>Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Prof. dr. (hp) Giedrė Jankevičiūtė (VDA/LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Laima Laučkaitė-Surgailienė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Jolita Liškevičienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Aistė Paliušytė (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA) Doc. dr. Helmutas Šabasevičius (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI) Doc. dr. Birutė Rūta</p>

Dailėtyros idėjų ir metodų istorija	<ul style="list-style-type: none"> • XIX a. dailėtyros idėjų ir metodų raida • XX a. meno tyros idėjų ir metodų raida • XX a. meno sociologijos idėjų ir metodų istorija • XX a. meno psichologijos idėjų ir metodų istorija • Psichoanalitinių ir geštalpsichologijos teorijų poveikis dabartinei dailėtyrai • Dailėtyra ir meninės kūrybos procesų psichologija • Dailės istorijos išistorinimas: vizualiosios antropologijos idėjos ir jų taikymo galimybės • Kintanti regimoji patirtis ir dailės kūrinio interpretacija • Meno kūrinio detalės iškalba: meno istorijos atodangos ir antiikonografinis metodas • Dailėtyros ir filosofijos sanglauda: meno istorijos ir teorijos dialogai 	Vitkauskienė (VDA) Prof. habil. dr. Antanas Andrijauskas (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Žilvinė Gaižutytė-Filipavičienė (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Odeta Žukauskienė (LKTI)
Lietuvos ir Rytų tautų dailės sąveika	<ul style="list-style-type: none"> • Rytų tautų dailės paveldas Lietuvoje • Rytų dailės tradicijų poveikis XX a. pirmosios pusės Lietuvos dailėi • Japonizmų apraiškos Lietuvos dailėje • Rytų estetikos ir dailės tradicijų atspindžiai XX a. pirmosios pusės Lietuvos dailininkų kūryboje • Orientalizmai XX a. pabaigos ir XXI a. pradžios Lietuvos dailėje • Rytų tautų dailės kolekcionavimo Lietuvoje praktikos 	Prof. habil. dr. Antanas Andrijauskas (VDA/LKTI) Dr. vyr. m. d. Valdas Jaskūnas
Atminties raiška meninėje kultūroje Atminties raiška dailėje ir architektūroje	<ul style="list-style-type: none"> • Architektūros, dailės objektų bei jų kompleksų atvejų studijos • Dailė ir architektūra – kultūrinės atminties nešėjai laikmenos • LDK atminties raiška Naujaisiu laikų dailėje ir architektūroje • Meninio paveldo tyrimai • Vaizdas ir laikas 	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Erika Grigoravičienė (LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA)
Praeities dailė Naujų ir Naujaisiu laikų tekstuose	Disertaciją rekomenduojama rengti kaip vieną ar kelias atvejų studijas, apibrėžiant pagal medžiaginės kultūros objektus, rašytinių šaltinių žanrus ir laikotarpį.	Prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė (VDA/LKTI) Dr. (hp) vyriaus. m. d. Rūta Janonienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Dalia Klajumienė (VDA) Dr. vyresn. m. d. Jolita Liškevičienė (VDA) Prof. dr. Giedrė Mickūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Mindaugas Paknys (LKTI) Dr. vyresn. m. d. Aistė Paliušytė (LKTI) Dr. vyriaus. m. d. Tojana Račiūnaitė (VDA) Doc. dr. Helmutas Šabasevičius (VDA/LKTI) Dr. vyresn. m. d. Dalia Vasiliūnienė (LKTI) Doc. dr. Birutė Rūta Vitkauskienė (VDA)
„Tikrieji atvaizdai“ ir reprezentacijos problema	<ul style="list-style-type: none"> • Pėdsakai, kopijos ir kartotės: „transparentinės 	Doc. dr. Agnė Narušytė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Tojana

	<p>medijos“ problema H. Belting‘o ir G. Didi-Huberman‘o atvaizdo antropologijoje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapatybė ir simuliakras • R. Barthes „tikrumo“ samprata šiuolaikinėje lietuvių fotografijoje ir jos interpretacijoje 	<p>Račiūnaitė (VDA) Dr. vyriaus. m. d. Audronė Žukauskaitė (LKTI)</p>
<p>Lietuvos kultūros politikos tyrimai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos kultūros ir meno institucijos, jų veikla • Šiuolaikinė kultūros projektų vadyba • Šiuolaikinės Lietuvos kultūros tarptautinė sklaida • Lietuvos kultūrinių ir kūrybinių industrijų potencialas ir tarptautinio konkurencingumo galimybės • Lietuvos kultūros politikos kryptys ir strateginiai dokumentai • Lietuvos kultūros politikos ir ją įgyvendinančių priemonių dermė su strateginiais šalies prioritetais • Lietuvos kultūros politika ES šalių kultūros politikos kontekste • Lietuvos šiuolaikinio meno rinka • Urbanistinė kultūros politika • Muzeologija: šiuolaikinio meno kolekcionavimas; muziejinių parodų kuravimo praktikos; muziejaus vieta ir vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje • Šiuolaikinio menininko karjeros (vietinės ir tarptautinės) iššūkius ir galimybes 	<p>Doc. dr. Lolita Jablonskienė (VDA) Prof. dr. Elona Lubytė (VDA/LDM) Dr. vyresn. m. d. Skaidra Trilupaitytė (LKTI)</p>